FAKULTETA
ZA ZDRAVSTVENE
VEDE V CELJU

STRATEGIJA SPODBUJANJA RABE SLOVENŠČINE KOT STROKOVNEGA IN ZNANSTVENEGA JEZIKA

2026–2030

Celje, september 2026

1 Uvod

Fakulteta za zdravstvene vede v Celju (v nadaljevanju: FZVCE oziroma fakulteta) prepoznava slovenski jezik kot temeljni jezik svojega pedagoškega, strokovnega, raziskovalnega in organizacijskega delovanja.

Razvoj znanosti in visokošolskega izobraževanja poteka v izrazito mednarodnem okolju, v katerem ima pomembno vlogo predvsem angleščina kot jezik mednarodne znanstvene komunikacije. Internacionalizacija je nujna za razvoj kakovostnega visokošolskega in raziskovalnega prostora, vendar mora potekati ob hkratni skrbi za razvoj slovenščine kot polnofunkcionalnega strokovnega in znanstvenega jezika.

Na področju zdravstvenih ved je to še posebej pomembno. Strokovna komunikacija ne poteka zgolj med raziskovalci, temveč tudi med zdravstvenimi delavci, študenti, pacienti, svojci in drugimi uporabniki zdravstvenih storitev. Jasna, strokovno ustrezna in razumljiva slovenska terminologija zato pomembno prispeva tudi h kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave ter k prenosu znanstvenih spoznanj v klinično prakso.

FZVCE s Strategijo spodbujanja rabe slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika za obdobje 2026–2030 sistematično opredeljuje svoje usmeritve, cilje in ukrepe na področju ohranjanja, razvijanja in spodbujanja rabe slovenskega jezika v pedagoški, strokovni, raziskovalni in založniški dejavnosti.

Strategija temelji na že uveljavljenih dobrih praksah fakultete ter jih nadgrajuje predvsem na področju sistematičnega razvoja slovenske strokovne terminologije, spodbujanja strokovnega in znanstvenega komuniciranja v slovenskem jeziku ter spremljanja doseganja zastavljenih ciljev.

2 Pravna in strateška izhodišča

Strategija je pripravljena v skladu z določbami Zakona o visokem šolstvu (ZViS-1), zlasti 15. člena, ki ureja učni jezik in obveznost visokošolskih zavodov glede strategije spodbujanja rabe slovenščine kot strokovnega oziroma znanstvenega jezika.

Pri pripravi strategije so upoštevani tudi:

- Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS),
- nacionalne usmeritve na področju razvoja in javne rabe slovenskega jezika,
- strateške usmeritve FZVCE,
- potrebe visokošolskega izobraževanja, raziskovanja in strokovne prakse na področju zdravstvenih ved,
- načela internacionalizacije visokošolskega in raziskovalnega prostora.

FZVCE izhaja iz načela, da skrb za razvoj slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika ter internacionalizacija nista nasprotujoča si procesa. Mednarodna raziskovalna vidnost zahteva vključevanje raziskovalcev v mednarodni znanstveni prostor in objavljanje v tujih jezikih, predvsem angleščini. Hkrati je naloga visokošolskega zavoda, da skrbi za prenos strokovnih in znanstvenih spoznanj v slovenski prostor, razvoj slovenske strokovne terminologije ter dostopnost znanja slovenski strokovni in širši javnosti.

3 Izhodiščno stanje na FZVCE

3.1 Slovenščina kot učni jezik

FZVCE vse akreditirane študijske programe izvaja v slovenskem jeziku. Slovenščina je temeljni jezik:

- predavanj, seminarjev in vaj,
- kliničnega usposabljanja,
- preverjanja in ocenjevanja znanja,
- komunikacije s študenti,
- učnih načrtov,
- študijskih in drugih gradiv,
- zaključnih del,
- drugega rednega pedagoškega procesa.

Fakulteta v obdobju veljavnosti te strategije ne načrtuje izvajanja celotnih študijskih programov v tujem jeziku.

Uporaba tujega jezika se predvideva predvsem v okviru dejavnosti internacionalizacije, kot so:

- izvajanje posameznih predmetov za študente na mednarodni izmenjavi,
- gostovanja tujih visokošolskih učiteljev in strokovnjakov,
- poletne šole,
- mednarodne konference, posveti in drugi dogodki,
- sodelovanje v mednarodnih projektih in drugih oblikah mednarodnega sodelovanja.

Takšna uporaba tujega jezika dopolnjuje mednarodno dejavnost fakultete in ne zmanjšuje osrednje vloge slovenščine v rednem pedagoškem procesu FZVCE.

3.2 Slovenščina v študijskih gradivih in založniški dejavnosti

Fakulteta spodbuja pripravo kakovostnih študijskih gradiv v slovenskem jeziku. Pri pripravi gradiv se zagotavlja strokovna ustreznost, razumljivost ter dosledna in ustrezna uporaba slovenskega strokovnega izrazoslovja.

Fakulteta izvaja založniško dejavnost in izdaja oziroma sodeluje pri izdajanju različnih strokovnih in znanstvenih publikacij, med drugim:

- učbenikov,
- skript,
- priročnikov,
- monografij,
- zbornikov strokovnih in znanstvenih srečanj,
- drugih strokovnih in izobraževalnih gradiv.

FZVCE za vse svoje strokovne publikacije in druga pomembnejša strokovna gradiva zagotavlja jezikovni pregled.

3.3 Slovenščina pri zaključnih delih

Diplomska in magistrska dela na FZVCE so praviloma pripravljena v slovenskem jeziku. Fakulteta pri pripravi zaključnih del spodbuja:

- strokovno in jezikovno kakovost pisnega izražanja,

- dosledno uporabo ustrezne slovenske strokovne terminologije,
- jasno in razumljivo predstavljanje strokovnih in znanstvenih vsebin,
- pravilno uporabo strokovnih izrazov s področja zdravstvene nege, paliativne oskrbe in drugih zdravstvenih ved.

V primeru izjem, ko je v skladu z veljavnimi pravili fakultete zaključno delo pripravljeno v tujem jeziku, se zagotovi tudi ustrezna predstavitev bistvenih elementov dela v slovenskem jeziku, skladno z internimi akti fakultete.

3.4 Slovenščina v raziskovalni in strokovni dejavnosti

FZVCE spodbuja vključevanje svojih visokošolskih učiteljev, sodelavcev in raziskovalcev v nacionalni in mednarodni raziskovalni prostor.

Zaradi zagotavljanja mednarodne primerljivosti, znanstvene odličnosti in raziskovalne vidnosti fakulteta podpira objavljanje rezultatov raziskovalnega dela v kakovostnih mednarodnih znanstvenih revijah.
Hkrati spodbuja objavljanje strokovnih, preglednih, znanstvenih in poljudnoznanstvenih vsebin v slovenskem jeziku, predvsem kadar so namenjene zdravstvenim delavcem in sodelavcem, študentom, kliničnim mentorjem, pacientom in njihovim svojcem, strokovnim združenjem, oblikovalcem zdravstvenih politik ter širši slovenski strokovni in splošni javnosti.

Fakulteta tako spodbuja prenos mednarodnih znanstvenih spoznanj v slovenski strokovni prostor in njihovo uporabo v zdravstveni praksi.

3.5 Slovenska strokovna terminologija

FZVCE do sprejema te strategije ni sistematično izvajala posebnih aktivnosti, namenjenih načrtnemu poenotenju in razvoju slovenske strokovne terminologije na področju zdravstvene nege, paliativne oskrbe in drugih področij svojega delovanja.

Fakulteta zato razvoj slovenskega strokovnega izrazja prepoznava kot eno izmed razvojnih področij za obdobje 2026–2030. Posebna pozornost bo namenjena dosledni in strokovno ustrezni uporabi slovenskih strokovnih izrazov v učnih načrtih, študijskih gradivih, zaključnih delih, publikacijah in drugih strokovnih besedilih.

6 Strateški cilji za obdobje 2026–2030

Strateški cilj 1: Ohranjati in krepiti slovenščino kot temeljni jezik izobraževalne dejavnosti FZVCE

Ukrepi

- Izvajanje akreditiranih študijskih programov praviloma v slovenskem jeziku.
- Zagotavljanje učnih načrtov in temeljnih informacij o študijskih programih v slovenskem jeziku.
- Spodbujanje priprave in uporabe kakovostnih študijskih gradiv v slovenskem jeziku.
- Ohranjanje slovenščine kot praviloma temeljnega jezika diplomskih in magistrskih del.
- Zagotavljanje ustrezne slovenske različice ključnih vsebin pri morebitnih izjemah, pri katerih je zaključno delo pripravljeno v tujem jeziku.

Kazalniki

- jezik izvajanja akreditiranih študijskih programov
- delež študijskih programov, ki se izvajajo v slovenskem jeziku
- dostopnost učnih načrtov v slovenskem jeziku
- jezik diplomskih in magistrskih del
- razpoložljivost študijskih gradiv v slovenskem jeziku

Strateški cilj 2: Spodbujati kakovostno uporabo in razvoj slovenske strokovne terminologije na področju zdravstvenih ved

Ukrepi

- Sistematično spodbujanje uporabe ustreznih slovenskih strokovnih izrazov v učnih načrtih, gradivih in zaključnih delih.
- Posebna pozornost terminološki ustreznosti ob posodabljanju učnih načrtov.
- Spodbujanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev k preverjanju slovenskih ustreznic novih strokovnih izrazov.
- Prepoznavanje terminoloških vprašanj in dilem, ki se pojavljajo pri pedagoškem, strokovnem in raziskovalnem delu.
- Postopno oblikovanje zbirke oziroma internega terminološkega nabora najpogostejših izrazov, pri katerih se pojavljajo različne ali neenotne slovenske različice.

Kazalniki

- izvedeni pregledi strokovne terminologije v okviru posodabljanja učnih načrtov
- evidentirane terminološke dileme in predlagane rešitve
- pripravljena interna terminološka priporočila oziroma zbirka izrazov
- število izvedenih aktivnosti na področju strokovne terminologije

Strateški cilj 3: Spodbujati nastajanje in dostopnost strokovnih, znanstvenih in izobraževalnih vsebin v slovenskem jeziku

Ukrepi

- Nadaljevanje založniške dejavnosti FZVCE v slovenskem jeziku.
- Spodbujanje priprave učbenikov, skript, priročnikov, monografij, zbornikov, strokovnih priporočil ter drugih izobraževalnih in strokovnih gradiv v slovenskem jeziku.
- Zagotavljanje jezikovnega pregleda publikacij in strokovnih gradiv, katerih izdajatelj je FZVCE.

- Spodbujanje objavljanja strokovnih, preglednih in znanstvenih prispevkov v slovenskem jeziku, kadar je to glede na namen in ciljno javnost smiselno.
- Spodbujanje priprave poljudnoznanstvenih vsebin v slovenskem jeziku.
- Prenos pomembnih mednarodnih znanstvenih spoznanj v slovenski strokovni prostor prek predavanj, strokovnih dogodkov, publikacij, izobraževanj in drugih oblik prenosa znanja.

Kazalniki

- število publikacij FZVCE v slovenskem jeziku
- število izdanih učbenikov, skript, priročnikov, monografij in zbornikov
- delež publikacij FZVCE, pri katerih je bil opravljen jezikovni pregled
- strokovni in znanstveni prispevki zaposlenih v slovenskem jeziku
- strokovni dogodki in poljudnoznanstvene vsebine v slovenskem jeziku

Strateški cilj 4: Razvijati jezikovne in strokovno-komunikacijske kompetence študentov in zaposlenih

Ukrepi

- Razvijanje sposobnosti študentov za jasno, strokovno in terminološko ustrezno pisno ter ustno sporazumevanje.
- Spodbujanje kakovostnega strokovnega izražanja v okviru seminarskih nalog, predstavitev, kliničnega usposabljanja in zaključnih del.
- Spodbujanje mentorjev zaključnih del k opozarjanju na ustrezno uporabo slovenskega strokovnega izrazja.
- Ozaveščanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev o pomenu razvoja slovenskega strokovnega jezika.
- Po potrebi organiziranje ali omogočanje udeležbe na izobraževanjih s področja strokovnega in znanstvenega pisanja, slovenskega strokovnega jezika, terminologije in jezikovne kulture.
- Spodbujanje uporabe verodostojnih slovenskih jezikovnih in terminoloških virov.

Kazalniki

- vključevanje vidika strokovne komunikacije v pedagoški proces
- aktivnosti za razvoj strokovno-jezikovnih kompetenc študentov
- izvedena oziroma omogočena izobraževanja zaposlenih
- ugotovitve mentorjev in nosilcev predmetov glede kakovosti strokovnega izražanja

Strateški cilj 5: Zagotavljati uravnoteženo povezovanje razvoja slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika z internacionalizacijo FZVCE

Ukrepi

- Ohranjanje slovenščine kot temeljnega jezika rednega pedagoškega procesa.
- Omogočanje smiselne uporabe tujih jezikov v okviru mednarodnih mobilnosti.
- Izvajanje posameznih pedagoških vsebin v tujem jeziku za gostujoče študente oziroma ob sodelovanju gostujočih visokošolskih učiteljev.
- Izvajanje poletnih šol, mednarodnih konferenc in drugih mednarodnih dogodkov tudi v tujih jezikih.
- Spodbujanje zaposlenih k objavljanju v kakovostnih mednarodnih znanstvenih revijah.
- Hkratno spodbujanje prenosa pomembnih rezultatov raziskovalnega dela v slovenski strokovni prostor.

Kazalniki

- jezik izvajanja študijskih programov

- mednarodne mobilnosti študentov in zaposlenih
- število gostujočih tujih visokošolskih učiteljev
- število mednarodnih dogodkov
- znanstvene objave zaposlenih v mednarodnem prostoru
- aktivnosti prenosa mednarodnih znanstvenih spoznanj v slovenski strokovni prostor

7 Spremljanje in vrednotenje uresničevanja strategije

Za spremljanje uresničevanja Strategije spodbujanja rabe slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika je na institucionalni ravni odgovoren Senat Fakultete za zdravstvene vede v Celju.

Uresničevanje strategije se spremlja v okviru rednih postopkov zagotavljanja kakovosti in samoevalvacije fakultete.

FZVCE najmanj enkrat letno preveri izvajanje načrtovanih ukrepov, doseganje oziroma gibanje opredeljenih kazalnikov, primere dobrih praks, morebitne težave ali odstopanja pri izvajanju ter potrebe po dodatnih oziroma spremenjenih ukrepih.

Ugotovitve o uresničevanju strategije se vključijo v samoevalvacijsko poročilo FZVCE oziroma v drugo ustrezno letno poročilo o uresničevanju strateških ciljev fakultete. Senat FZVCE se z ugotovitvami seznani ter lahko na njihovi podlagi sprejme dodatne ukrepe oziroma usmeritve.

Pri spremljanju strategije se upošteva načelo sorazmernosti. Namen spremljanja ni ustvarjanje dodatnih administrativnih postopkov, temveč ugotavljanje, ali fakulteta s svojim rednim pedagoškim, strokovnim, raziskovalnim in založniškim delovanjem ustrezno prispeva k ohranjanju in razvoju slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika.

Ob zaključku obdobja veljavnosti strategije se pripravi celovita ocena njenega uresničevanja, ki predstavlja eno izmed izhodišč za pripravo strategije za naslednje obdobje.

dekanja FZVCE:
izr. prof. dr. Tamara Štemberger Kolnik l.r.

Strategijo je sprejel Senat Fakultete za zdravstvene vede v Celju na 24. seji dne 8. 9. 2026.

Priloga 1: Akcijski načrt za obdobje 2026–2030

Akcijski načrt operacionalizira strateške cilje in omogoča pregledno letno spremljanje njihovega uresničevanja. Pri poročanju se uporabljajo podatki, ki jih fakulteta praviloma že zbira v okviru pedagoške, raziskovalne, založniške, mednarodne in samoevalvacijske dejavnosti.

Cilj	Ukrep / aktivnost	Kazalnik oziroma dokazilo	Nosilec / sodelujoči	Rok / dinamika	Način spremljanja
1	Izvajanje vseh rednih akreditiranih študijskih programov v slovenskem jeziku.	Jezik izvedbe programov; učni načrti; urniki in izvedbena dokumentacija.	Vodstvo FZVCE; nosilci predmetov	stalno, 2026–2030	Letna samoevalvacija; obravnava na Senatu
1	Zagotavljanje učnih načrtov, ključnih informacij o študiju in temeljnih študijskih gradiv v slovenskem jeziku.	Učni načrti in gradiva v slovenskem jeziku.	Nosilci predmetov; katedre	stalno	Pregled ob posodabljanju učnih načrtov
1	Ohranjanje slovenščine kot praviloma temeljnega jezika diplomskih in magistrskih del.	Podatek o jeziku zaključnih del; slovenski naslov, izvleček in ključne besede pri izjemah.	Mentorji; komisije za zaključna dela; študentski referat	letno	Letni pregled zaključnih del
2	Vključitev terminološke ustreznosti med vidike pregleda ob posodabljanju učnih načrtov.	Evidenca posodobljenih učnih načrtov; zaznane terminološke dileme.	Katedre; nosilci predmetov	ob vsaki posodobitvi	Poročila kateder / dokumentacija sprememb učnih načrtov
2	Vzpostavitev evidence terminoloških vprašanj in dilem s področij delovanja FZVCE.	Vzpostavljena evidenca; število evidentiranih vprašanj.	Katedre; visokošolski učitelji in sodelavci	začetek 2027, nato stalno	Letni pregled evidence
2	Postopno oblikovanje internega terminološkega nabora oziroma priporočil za izbrane strokovne izraze.	Interni terminološki nabor/priporočila in njegove dopolnitve.	Katedre; strokovni sodelavci; po potrebi zunanji strokovnjaki	2027–2030	Letni pregled napredka; poročanje Senatu
2	Po potrebi sodelovanje z ustreznimi terminološkimi, jezikoslovnimi in strokovnimi institucijami.	Dokazila o sodelovanju, posvetih ali pridobljenih strokovnih mnenjih.	Vodstvo; katedre	po potrebi	Evidenca aktivnosti
3	Nadaljevanje izdajanja slovenskih strokovnih in izobraževalnih publikacij: učbenikov, skript, priročnikov, monografij, zbornikov ipd.	Število in vrsta publikacij v slovenskem jeziku.	Vodstvo; uredniki; avtorji	letno	Založniška evidenca; letno poročilo

Cilj	Ukrep / aktivnost	Kazalnik oziroma dokazilo	Nosilec / sodelujoči	Rok / dinamika	Način spremljanja
3	Zagotavljanje jezikovnega pregleda vseh strokovnih publikacij, katerih izdajatelj je FZVCE.	Delež jezikovno pregledanih publikacij FZVCE.	Vodstvo; uredniki publikacij	stalno; cilj 100 %	Založniška evidenca
3	Spodbujanje strokovnih, preglednih, znanstvenih in poljudnoznanstvenih vsebin v slovenskem jeziku, kadar je to glede na ciljno javnost smiselno.	Objave in druga gradiva v slovenskem jeziku; vsebine za strokovno in širšo javnost.	Visokošolski učitelji, sodelavci in raziskovalci	letno	Bibliografije; letna poročila; spletne objave
3	Prenos pomembnih mednarodnih znanstvenih spoznanj v slovenski strokovni prostor.	Strokovna predavanja, izobraževanja, publikacije, priporočila in druge aktivnosti prenosa znanja.	Zaposleni; katedre; vodstvo	letno	Evidenca dogodkov in publikacij
4	Sistematično razvijanje strokovnega pisnega in ustnega izražanja študentov v pedagoškem procesu.	Vključevanje strokovnega izražanja v seminarsko delo, predstavitve, klinično usposabljanje in zaključna dela.	Nosilci predmetov; mentorji	stalno	Samoevalvacija študijskih programov; povratne informacije mentorjev
4	Ozaveščanje zaposlenih o pomenu slovenskega strokovnega jezika in terminologije.	Obravnava tematike na katedrah, strokovnih srečanjih ali drugih oblikah sodelovanja.	Vodstvo; katedre	najmanj ob zaznani potrebi	Evidenca obravnav / zapisniki
4	Omogočanje izobraževanj s področja strokovnega in znanstvenega pisanja, terminologije ali jezikovne kulture.	Število izvedenih oziroma omogočenih izobraževanj in udeležencev.	Vodstvo FZVCE	po potrebi, 2026–2030	Letno poročilo o izobraževanju zaposlenih
5	Ohranjanje smiselne uporabe tujih jezikov pri mobilnostih, gostovanjih, poletnih šolah in mednarodnih dogodkih.	Mobilnosti, gostovanja in dogodki; jezik izvedbe.	Koordinatorji mednarodne dejavnosti; vodstvo	stalno	Letno poročilo o internacionalizaciji
5	Spodbujanje objavljanja raziskovalnih rezultatov v kakovostnih mednarodnih znanstvenih revijah ob hkratnem prenosu relevantnih spoznanj v slovenski prostor.	Mednarodne objave in evidentirane aktivnosti prenosa znanja v slovenski prostor.	Raziskovalci; vodstvo; katedre	letno	Bibliografije; raziskovalno poročilo; samoevalvacija
1–5	Letna presoja izvajanja strategije in vključitev ugotovitev v samoevalvacijsko poročilo FZVCE.	Poglavje oziroma ugotovitve o uresničevanju strategije v samoevalvacijskem poročilu.	Senat FZVCE; pripravljavci	1-krat letno	Obravnava samoevalvacijskega poročila na Senatu

Cilj	Ukrep / aktivnost	Kazalnik oziroma dokazilo	Nosilec / sodelujoči	Rok / dinamika	Način spremljanja
			samoevalvacijskega poročila		
1–5	Celovita končna ocena uresničevanja strategije in priprava izhodišč za novo obdobje.	Končno poročilo oziroma ocena doseženih ciljev in predlogi za naslednje strateško obdobje.	Senat FZVCE	2030	Obravnava na Senatu